

פרוטוקול מס' 3/29

מישיבת ועדת העבודה
מיום ד', כ"ג בתמוז תשי"ט - 29.7.59
(בשעה 8.30)

נכח הו:

- חברי הוועדה: ע. גוברין - היו"ר
- ב. אידלסון
- מ. ארם
- ש. בנה
- י. כץ
- ח. למדן
- ח. מגורי-כהן
- י. קרגמן
- א. דימלט
- י. דיפתין
- א. שוטסק

מוזמנים:

- ג. לוטן - מנהל המוסד לביטוח לאומי
  - מ. לזין - יועץ משפטי של המוסד לביטוח לאומי
  - א. לבנה - מטעם משרד העבודה
  - ז. נגבי - המשרדים
- חוק הביטוח הלאומי (תקון מס' 4),
תשי"ט-1959.

סדר-היום:

היו"ר ע. גוברין:

פותח את הישיבה.
נעבור לחצנעה על סעיפי החוק.
(קורא את סעיפי החוק)

ה צ ב ע ו ת

- סעיף 1 - אושר.
- סעיף 2 - אושר.
- סעיף 3 - אושר.
- סעיף 4 - אושר.
- סעיף 5 - אושר.

- סעיף 6 - אושר.
- סעיף 7 - אושר.
- סעיף 8 - אושר.
- סעיף 9 - אושר.
- סעיף 10 - אושר.
- סעיף 11 - אושר.
- סעיף 12 - אושר.
- סעיף 13 - אושר.
- סעיף 14 - אושר.
- סעיף 15 - אושר.

בסעיף 16 מציעה הממשלה לקבוע, כי החילתו של חוק זה הוא ביום כ"ט באב תשי"ט (1 בספטמבר 1959).

ז. גובני:

סעיף 16. לפי הצעת התיקון של הממשלה - אושר.

לחבר הכנסת ריפתין יש שלוש הסתייגויות להצעת החוק:

היו"ר ע. גובנין:

1. בסעיף 31 (א) פסקה א, במקום: "לא מלאו לו 14 שנה" - "לא מלאו לו 16 שנה".
2. בסעיף 31 (ב) במקום: "בעד ילדו הרביעי ובעד כל ילד נוסף" לכתוב: "בעד ילדו השלישי וכל ילד נוסף".
3. בתוספת העשיריה לקבוע: 8 ל"י בעד כל ילד שגדל, חמישי וששי ולגבי היתר - כהצעת החוק.

ה צ ב ע ר ת

- לא נתקבלה. הצעת חבר הכנסת ריפתין לסעיף 31 (א)
- לא נתקבלה. הצעת חבר הכנסת ריפתין לסעיף 31 (ב)
- לא נתקבלה. הצעת חבר הכנסת ריפתין לתוספת ה-10

ברצוני לקרוא לפניכם את ההודעה שאמסור בכנסת:

היו"ר ע. גובנין:

"ועדת העבודה בישיבתה מכ"ג בחמוץ תשי"ט - 29 ביולי 1959 עיינה בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 4) תשי"ט-1959 - הוא חוק ביטוח משפחות מרובות ילדים.

הנוהג בוועדת העבודה הוא ללבן, עד כמה שידה מג כל הצעת תיקון ושינוי בחוקי עבודה וחוקים סוציאליים, שהם מחוקי היסוד של חיי המדינה, על מנת להגיע בהם, במידת האפשר, לכלל דעה אחידה. אולם עתה קוצר הזמן, לא יכלה הוועדה לעשות בחוק חשוב זה, אשר כולם קדמוהו בברכה, כ שהחוק והעניין שבו סחייבים.

לכן הגיעה הוועדה לכלל דעה להביא את החוק, לאחר שחזרה וקראה בו, לאישורה של הכנסת בקריאה שניה ושלישית ללא כל שינוי

פרט לסינוני אחד שהוכנס למי הצעת הממשלה, כי החוק יופעל החל מה-1 בספטמבר 1959 במקום ה-1 באוקטובר 1959. החלטנו לנהוג כה אם כי לכל חבר וחבר שבועדה היו וישנן השגות והצעות תיקונים לגבי סעיפים שונים של החוק.

לעומת זאת, נמנו וגפרו כל הסיעות ביניהן על דרך ההסכם המחייב, כי אם סיעה בכנסת הבאה ולו אחת בלבד הציע לכנסת תוך 6 חודשים מהפעלת החוק, בכל דרך שייראה לה, לחזור ולדון בחוק, אם במליאת הכנסת ואם בוועדת העבודה, על-מנת ובכדי להכליל בו תיקונים אלה או אחרים - כל הסיעות בכנסת יצביעו בעד ההצעה לדון מחדש בחוק.

ועדת העבודה מצטערת כי חבר הכנסת יעקב ריפתין - בשם סיעת מפ"ם - לא הצטרף לדעתם של כלל החברים והוא הביא להצעת החוק הסתייגויות משלו. הוועדה דחתה הסתייגויותיו אלה לא משום שהיא מתנגדת לכולן או מקצתן, אלא משום שלא דנה בהן כלל מהטעמים האמורים לעיל.

משום כך, יושב-ראש הוועדה, בשמה של הוועדה ועל דעתה, לא ישיב גם לדברי ההסתייגויות של חבר הכנסת יעקב ריפתין, וכפי שהוטל עליו ע"י הוועדה, הוא קורא לכל חברי הסיעות להצביע יחד עם חברי ועדת העבודה נגד הסתייגויות אלו; כל זאת כדי לשמור על האפשרות של דיון מחדש בחוק אם תבוא תביעה לכך מאיזו סיעה שהיא בכנסת, כפי שפדשתי כבר לפניכם.

כל זאת עשינו לזכותם ולרווחתם של ילדי ישראל מכל העדות ומכל הדתות - בן ירבו!

י. ריפתין:
ההכרזה שקרא יו"ר הוועדה איננה מביאה בחשבון, כי קיים הבדל בין הסכם בין-סיעתי לבין הכנסת והוסיפה. מזכותו של חבר כנסת להכניס הסתייגויות, ואם יש הסכם בין כמה מפלגות, אפשר למסור הודעה של מפלגות אלו, או של רוב הוועדה. המדובר הפעם בהסכם בין-סיעתי, ואם סיעה אחת לא הצטרפה להסכם זה, אי-אפשר למסור הודעה בשם כל הוועדה, אלא בשם הרוב נגד 1.

ס. ארם:
בודאי שיש לחבר הכנסת ריפתין הזכות המלאה להגיש הסתייגויות לחוק, אולם יש לציין כי רוב הוועדה הסכים לפרוצדורה זו רק על-מנת לאפשר את הפעלת החוק כבר החל מה-1 בספטמבר.

ש. בנה:
יש להביא בחשבון כי מבחינה פורמלית שום הסכם סיעתי או בין-סיעתי אינו יכול לחייב את הכנסת הבאה, מכיון שלא קיימת רציפות. על כן צריך לציין בהודעה שתימסר בכנסת, כי על אף שהסכם בינ-סיעתי בכנסת זו איננו מחייב את הכנסת הבאה, מכיון שלא קיימת רציפות, בכל-זאת החליטו חברי הוועדה כפי שהחליטו.

היו"ר ע. גוברין:
ברצוני לומר לחבר הכנסת ריפתין, כי הוועדה מופיעה בוועדה גם כאשר יש לה רוב של אחד.

י. ריפתין:

מאחר שאני מתכוון להצביע בעד החוק, אני מבקש לכלול גם אותי בין אלה הרוצים בקבלת מיידית של החוק, כי אינני רוצה שיווצר רושם מוטעה בעצין זה.

ש. בבה:

א-אפשר להודיע כי הוועדה מצטערת על כך שחבר הכנסת ריפתין עומד על זכותו להגיש הסתייגות לחוק. אפשר להצטער על כך שלא ניתנה לנו האפשרות להיכנס לדיון על החוק.

הי"ר ע. גוברין:

ציינתי כי הוועדה מצטערת על אשר חבר הכנסת ריפתין לא הצטרף לדעתם של כלל החברים והגיש הסתייגות להצעת החוק, לא משום שהיא מתנגדת לכולן או מקצתן, אלא משום שלא דנה בהן.

ס. ארם:

אני מציע שהי"ר ישיב להסתייגותי של חבר-הכנסת ריפתין, אך לא לצופן, אלא יסביר מדוע לא הציעו שאר חברי הוועדה תיקונים להצעת החוק.